

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény Margitai József szerkesztő nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Fischel Fülöp könyvkereskedése ide küldendők az előfizetési díjak, nyilvterek és hirdetések.

Hirdetések jutányosan számítatnak.

MURAKÖZ

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Előfizetési árak:
Égész évre 4 frt.
Fél évre 2 frt.
Negyed évre 1 frt.
Egyes szám ára 10 kr.

Hirdetések elfogadtatnak:
Budapest: Goldberger A. V. és
Eckstein B. hird. irod. Bécsben:
Schalek H., Dukas M., Oppelik A.,
Altalanos Tudósító-hirdetési osz-
tálya Budapest.

Nyiltár petitsora 10 kr.

A »Csáktornyai Takarékpénztár«, »Muraközi Takarékpénztár«, a »Csáktornya Vidéki Takarékpénztár« sat. hivatalos közlönye.

Husvét.

Évezredek során egyre megemlékezik Izráel népe ama nagy isteni kegyelemről, amely megtörte a fáraók sorvasztó rabigáját, hogy bevigye választott népét az ígért ország földjére.

Tizenkilenc század tűnt le, hogy az Isten fia leszállt e földre, hogy határtalan isteni szeretetével keblére ölelje a bűnben, nyomorban sinylő emberiséget, s valóvá tegye a földön a mennyei birodalmat.

Testét keresztalálnak adták át: de az isteni lélek feltámadt és bevonult az örök igazság és boldogság menyébe.

És évezredek óta a szenvedő ember lelkét és képzeletét legerősebben a felszabadulás, feltámadás örök gondolata foglalkoztatja. Amint az anyatermészet esztendőről esztendőre leveti a téli dermedés fagyos bilincseit, hogy termékeny pompájában újra boldogságot árasztson a földre: az emberi lélek is a nyomorúság dermesztő tele után az örök boldogság tavaszát áhítja. Hogy ez e világban valósággá váljék, az volt ősidők óta az emberiség legbölcsebb, legkiválóbb férfainak álma. Már az ókor legnagyobb filozofusa, Plato is megalkotta képzeletében a tökéletes emberi állapot. Utána a bölcsek, vallásalapítók és reformátorok nagy sokasága ugyanazt a magasztos eszmét törekedett megvalósítani.

És ma is egyre forrong az emberiség világszerte. Nem éri be az évezredek folyamán megalkotott társadalmi renddel. A világ új életviszonyokat vár, melyek véget fognak vetni a küzködésnek és siralomnak. De a világ boldoggá egy csapással nem lehet. Nem dönthető halomra minden, amit eddig elkölttek. A véges emberi elmének meg kell elégednie azzal, hogy a jelenben egy-egy ponton, a mostanáig megalakult államok keretében álljon be a viszonylag legnagyobb boldogság.

Hazánk is óriási feladatok előtt áll. Hogy az áldatlan politikai pártharcok lecsendesültek, a társadalmi élet számtalan bajait kell helyrehozni. Államunk vezetői egyre jobban hangoztatják ama nagy teendőket, amelyek a közeli jövőben kell véghezvinni.

Mostani és jövőendő vezetőinek bölcseségén áll, hogy nálunk is megtélessék mindaz, ami a polgárság boldogságát és jólétét előmozdítja.

A remény nem fog hiu ködképpé válni. Bizunk abban, hogy nemcsak az államférfiak, hanem a haza polgárai is, mindent félredobva, ami elkülönülést és viszályt szítana, egyesülni fognak az ország reorganizációjának elhalaszthatatlan nagy művében. Akkor

megünnepelhetjük hazánk nagy husvétját és elmondhatjuk a költővel együtt: »Szent hazám, lerovám mind, amivel tartozám!«

Argus.

A látó és vak gyermekek szüleikhez.

II. Hogyan bánjanak a szülők vak gyermekekkel és hogyan neveljék őket legfiatalabb korukban?

Ha vak gyermekek van, gondolatok, hogy Isten azt azért ajándékozta nektek, hogy vele kiváló szeretettel és figyelemmel bánjatok. Ha kellő módon ápoljátok és nevelitek őt, derék és boldog ember válik belőle, aki megállja az életben helyét és nektek örömetekre szolgál; ámha őt ellenkezőleg elhanyagoljátok, vagy elkenyveztetitek, akkor szánalomra méltó teremtes lesz belőle, a mely nektek és önmagának egyaránt terhére van.

Alkalmazkodjatok a nélfogva a következő utasításokhoz:

1. Bánjatok vak gyermekekkel egészen úgy, mintha látó volna és iparkodjatok tagjait és érzékeit, mihelyt csak lehet, működtetni és gyakorolni. Mihelyt kezét emelgeti, adjatok neki mindenféle tárgyakat, kisebb játékszereket, hogy azokat tapogathassa: erősen megfoghassa és velük játszassék; hallását és értelmét ébresztgessétek előbeszélés, éneklés vagy hangszereken való játszás által.

2. Tanítsátok meg gyermeketeiket ugyanabban a korban járni, a melyben a látó gyermekek tanulnak.

3. Ne hagyjátok a gyermeket sokáig egyhelyben ülni, hanem szoktassátok rá, hogy a szobában, a házban, később az udvarban s még tovább is körüljárjon és környezetének összes tárgyait megtapogatóssék által megismerje.

4. Tanítsátok meg gyermeketeiket, mihelyt csak lehet öltözködéssre, vezekzésre, mosakodásra, fésülködésre, ruháinak eltevésére, rendbentartására, evésközben a kanálnak, késnek, villának kellő használatára. A vak gyermek milderre épen úgy képes, mint a látó, csak ismétellen be kell vele gyakorolnotok, minthogy látás által eltanulni nem képes.

5. Örökdjétek szorgosan a gyermekek testtartása fölött. Minthogy ugyanis nem látja, hogy mások hogyan viselik magukat, igen könnyen illetlen szokásokat vesz fel, a melyek később környezetére elviselhetlenné válnak. Ilyenek, hogy ingatja vagy forgatja fejét, ujjával szeméit furkálja, elfintogtatja az arcját, karjait himbálja, járásközben fejét és felsőtestét előre hajlítja, ülés közben előre görbedve tartja testét stb. stb. Mihelyt gyermeketeiken ilyesmiket észrevesztetek, iparkodjatok őt teljes elszántsággal erről leszoktatni;

mert ha az ilyesmi egyszer szokásává lett, gyakran éveig tartó iskolázás sem képes rajta javítani.

6. Hagyjátok vak gyermekeket, a mikor csak lehet látókkal játszani, és velük a szabadban járni-kelni. Járjatok neki szorgalmasan sétálni és adjatok neki alkalmat kisebb tornagyakorlatokra. A mikor csendesen kell ülnie, adjatok a kezeibe valami játékszer, mely főleg a tapintás és hallás érzékére képes hatni, milyenek a labda, bábú, kövecské, építőszekrény, harmonika stb.

7. Hogy gyermeketekkel a külső világot megismertessétek, minden kézhez kerithető tárgyat meg kell vele tapintatnotok, a térségeket és távolságokat megjáratos és végig lépetés által megméretetek. Tapintási érzékének különös fejlesztése végett, adjatok neki különféle szöveteiket, fanemeiket, növényeket, pénzeket stb.

8. Vegyen vak gyermekek (mihelyt csak képes rá), házi teendőtekből részt; fűzőn fel gombot vagy gyöngyöt, fojtsen babot, borsót, törjön diót, morzsoljon kukoriczát, türelgessen butort, öblögessen edényeket, öröljön kávét, hámozzon burgonyát, szedjen gyümölcsöt, etesse a tyukokat, galambot, kutyát, macskát, vagy egyéb házi állatokat. Könnyebb kézi munkával u. m. czérnagombolyítással, fonatkészítéssel, durva kötélen fonással is elfoglalhatjátok őket.

9. Beszéljétek gyermeketekkel gyakran és sokat; minthogy neki, miután gyengéd gondoskodásokat arczotokról le nem olvashatja, okvetlenül szükséges kedves szavakat minél gyakrabban hallania. Kérdezzétek gyakran mindarról, a mit környezetében hall vagy tapint és nyújtsatok neki minél gyakrabban alkalmat, hogy azokról kérdezősködhessék.

10. Óvakodjatok vak gyermekek jelenlétében olyasmit beszélni, a mi az illem és jó erkölcsökre ütközik, mert a vak gyermek figyelmesebb arra, a mit hall és azt jobban emlékezetében tartja, mint a látó.

11. Ne fejezzétek ki vak gyermekeitek jelenlétében soha szánakodásokat vaksága fölött és ne is engedjétek meg, hogy azt más tehesse. Mert az ilyen részvét-nyilatkozatok a gyermeket csak elkedveltenithetik és leverhetik. Iparkodjatok inkább őt felvidítani és vidám tevékenységre serkenteni, hogy kedvvel és bátorsággal törekedjék előre, hogy a maga számára az életben önálló állást kiküzdeni és idegen vigaszt és idegen segílyt nélkülözni képes legyen.

12. Adjatok gyermeketeknek gyakran alkalmat emlékező tehetsége gyakorlására, mert a jó emlékező tehetség neki később kitünő szolgálatoakat fog tenni. Tanultassatok be vele könyv nélkül jeles mondásokat, apró költeményeket és elbeszéléseket, amit leggyakrabban nagy élvezettel fog tenni.

13. A vak gyermeket éppen olyan jókor lehet a vallásosságra és erkölcsösségre nevelni, mint a látót.

Alkalmazkodjatok hozzá!

14. Mihelyt vak gyermeketek a 8 éves kort elérte, forduljatok a vakok budapesti orsz. intézete igazgatójához, ki a felvételhez szükséges tudnivalókat hivatalból és díjtalanul tudomásotokra hozza s gyermeketek felvétele ügyét elvégzi.

15. Ha végül gyermeketek a folyamodók nagy száma miatt az intézetbe felvehető nem volna, irassátok be őt községetek iskolájába, annak tanítóját pedig kérjétek meg, hogy az oktatásban szükséges tudnivalókat illetőleg szintén az előbbi pontban említett igazgatóhoz forduljon és a megkívántató taneszközöket is tőle kérje.

Kelt Budapesten, 1698. nov. hóban.

Pivár Ignác,

kegyesr. áldozár, a vakok orsz. intézete igazgatója.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Kérelem.** Lapunk f. hó 1-ével a XV-évfolyam második negyedébe lépett; ez alkalommal tisztelettel kérjük azon t. előfizetőinket, kiknek előfizetésük lejárt, azt megújítani, a kik pedig előfizetési díjjal hátralékban vannak, azt mielőbb beküldeni sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében fennakadás történjék.

Tisztelettel

a kiadóhivatal.

— **A husvéti ünnepek alkalmával** lapunk minden olvasójának egészséget, békét, boldogságot, megelégedést és szerencsét kívánunk! Boldog ünnepeket!

— **Dr. Ruzsicska Kálmán** kir. tanácsos tanfelügyelőnek a vallás- és közoktatásügyi miniszter ur, a múlt tanévben teljesített iskoláztatások körül tanusított ügybuzgóságáért elismerését fejezte ki.

— **Áthelyezés.** Csák Lajos, ki a csáktornyai kir. járásbírósnál is volt mint irnok alkalmazva, a győri kir. ítélőtáblától Budapestre helyeztetett át.

— **Eljegyzés.** Godecz Miksa Zágrábból jegyet váltott Golinár Francziska kisasszonnyal Tüske-Szent-Györgyön.

— **Kirendelés.** A csáktornyai járás főszolgabírája Ritter József Csaáktornya-külfarai körjegyzőségi irnokol Stridóra helyettes aljegyzőtől rendelte ki.

— **Kilépés.** Fráter János csáktornyai csendőrőrsvezető, ki a csáktornyai őrsnél 4 éven át példás hűséggel, szakavatottsággal és szorgalommal teljesítette kötelességét, kilépett a csendőrség kötelékéből.

— **Esküvő.** Weisz Jakab csáktornyai izr. hitközségi főkántor április 11-én tartja esküvőjét Blau József bécsi kereskedő kedves leányával, Elza kisasszonnyal.

— **Közgyűlés.** A villamostelep és gőzmalom részvénytársaság évi rendes közgyűlését múlt hó 29-én tartotta meg. Az igazgatóság tüzetes jelentését, a lefolyt üzleti évről Baron Lipót igazgató olvasta fel, megokolva a múlt üzleti év gyengébb eredményét. A felügyelő-bizottság nevében Grünwald Jaques (Zágráb) referált. Grünwald Móricz ur, az igazgatóság elnöke kéri a felmentvény megadatását. Ezt Hirschmann Leo a maga részéről megtagadja, Ziegler Kálmán indítványára azonban a közgyűlés e fölött napirendre tér, s a fölmentvényt 150 szavattal 10 ellen megadja. Megválasztottak az igaz-

gatóságba: dr. Hajós Ferencz és Grünwald Móricz (Zágráb), a felügyelő bizottságba: Grünwald Jaques (Zágráb), Grünwald Sándor (Varasd) és Neumann Salamon. Ziegler Kálmán indítványozta, hogy bizza meg a közgyűlés az igazgatóságot a varasdi villamosteleppel tervezett összeköttetés és a szerződés megkötésével, mely szerződés egy e célból összehívandó rendkívüli közgyűlés elé terjesztendő jóváhagyás végett. Ezen indítványt a közgyűlés egyhangulag elfogadta.

— **Halálozás.** Özv. Polesinszky Jánosné, Polesinszky Emil csáktornyai közs. tanító édes anyja, élete 68. évében elhunyt. Nyugodjék békével!

— **Tanítóválasztások.** A mura-csányi r. k. népiskolánál üresedésben volt harmadik tanítói állásra Szathmáry Sándor okl. tanító választott meg. — A tüske-szent-györgyi r. k. iskolánál üresedésben volt II-od tanítói állásra Maxim Nándor tanító választott meg. — A mura-királyi r. k. iskolánál üresedésben volt II-od tanítói állásra Major János okl. tanító választott meg.

— **Dráskoveczről írják,** hogy a perlaki járás főszolgabírája dr. Mestrics Mátyás dráskoveczy gyakorló orvost a halottkémmel ideiglenesen megbizta. — A nagym. földmívelésügyi miniszterium a dráskoveczy körjegyzőség községeknek 1200 drjt ingyenes szilva, dió, alma és körte ojtványt ajándékozott a lugosi áll. faiskolából.

— **Zalavármegye kir. tanfelügyelője,** dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanácsos a »Zalamegyei Általános Tanítótestület« elnökségéhez felkes hangu átiratot intézett, melyben hivatozik a megyei tanítótestületnek és a járási tanítói köröknek a névmagyarosítás terén már régebben kifejtett dícséretes buzgalomára, és az ide vágó további munkát úgy véli eredményessé és egységessé tenni, ha a mozgalom a felvetett eszme méltóságának megfelelően a megyei tanítótestület idei közgyűlésének keretében nyer méltó kifejezést. Így a kir. tanfelügyelő óhajára a névmagyarosítás ügye a zalamegyei tanítótestület tapozatai nagygyűlésén a tárgysorozat egyik pontja lesz.

— **A törvényhatósági bizottság** folyó évi május havi rendes közgyűlésén felveendő, 1898. évi vármegyei házipénztári- s a vármegyei pénztárban kezelt összes alapok, mégis a zalavármegyei — továbbá Zala-Egerszeg és Nagy-Kanizsa rendezett tanácsú városok gyám-pénztári számadásai tárgyában teendő véleményes jelentés elkészítése végett az állandó választmány ülése 1899. évi április hó 12-én; ugyan a fent kített bizottsági közgyűlésen felveendő egyéb törvényhatósági ügyek közgyűlési tárgyalásának előkészítése végett pedig az állandó választmányi ülés 1899. évi május hó 2-án mindenkor délelőtt 9 órakor Zala-Egerszegen az új megyeház gyűlés termében fog megtartani.

— **Ehhalasztott szakelőadás.** A csáktornyai önk. tűzoltó-egylet parancsnoksága által tervszerűleg rendezett utolsó előadás ideje a nagyhekre esvén, a működő tagok polgári foglalkozására való tekintetből, hogy sürgős munkájukban kárt ne szenvedjenek, a husvéti ünnepek utánra halasztották. E szakelőadás tárgya: Mentés tüzeseteknél, kapcsolatban az előfordulható balesetek rendszeres ismertetésével. Első segély. A legutóbbi előadás iránt a működő tagok már nagyobb foku érdeklődést tanusítottak. Tárnya volt: Tűzoltás és védelem. Tűzoltói taktika. A tüzek osztályozása, minősége, támadása. Lokalizálás, befektetés. Jelen volt 73% mű-

ködő tag, 7% igazolta mulasztását. A múlt hó végén tartott segélyegyleti ülés alkalmából B. F. beteg tűzoltónak orvosi bizonyítványt megerősített kérvényére a választmány 15 frtnyi segélyt utalványozott. S egyben megbízottal jegyző, szólítsa fel irásban mindazon tagokat, kik a segély-egylet iránti kötelességeiknek eleget nem tettek, hogy 2 hó alatt tartozásaikat annnyal is inkább törleszszék le, mert ellenesetben segélyjogosultságukat elvesztik.

— **Perlakon** »Egy bíróság szennyese« czim alatt 1895-ben Strausz Béla perlaki ügyvédi irnok aláírásával rőpirat jelent meg, mely tele volt rágalomokkal a perlaki járásbírósság és annak vezetője Horváth Csongor János ellen. A kir. ügyesség és a járásbíró sajtópórt indított a cikk miatt Strausz ellen és a pécsi sajtóbírósság, ahol a vádlott nem jelent meg, vétkesnek találta a vádlottat és rágalmazás miatt három halva fogházra ítélte. A vádlott levélben írta meg a tárgyalásról való elmaradásának okát. Azt írta, hogy sem téli ruhája, sem kölsége nincsen s azért nem lehet jelen a tárgyaláson. Azért a tárgyalást mégis megtartották és elítélték incontinumiaci; és másodsor is tárgyalásra került az ügy. Ekkor négy hónapra fogházra és 200 forintra büntették a vádlottat, akit, mivel isnét nem akart megjelenni, elővezetettek. A beadott semmisségi panaszt már tárgyalta a kuria is, s egyhangulag elvetette.

— **Megszökött elmebeteg.** Simon Pál 37 éves tolnamegyei munkás f. é. január hó 17-én influenzában megbetegedett és a nagykanizsai kórházban ápolták. Betegségének elmúltával a szegény elmezavarodott lett. F. hó 25-én egy őrizetlen pillanattal a kórházból meztelenre levetkőztetve kiszökött és a szabadba vette útját. A kemény jégkéreg feltörte lábait és vérnyomok jeleztek útját. Egy téglaszin előtt lerogyott és ott 26-án reggel találták őt meg a keresésére kiküldött rendőrök és ápolók. A kórház vezetését felelőség nem terheli, mert a kórház igazgatója dr. Szekeres József már február 10-én kérte a helyügyminisztert, hogy a kórházban észlelés alatt levő elmebetegek kik a rendelkezésre álló magán czelekták mind elfoglalták, szállíttassanak el a fővárosi országos elmeógyógyintézetekbe, hogy a czelekták egyikébe Simon Pál kihelyezhető legyen. De minthogy a kórházigazgató előterjesztésére érdemleges intézkedés nem történt, a szerencsétlenül járt Simon Pált a többi betegek között kellett meghagyni. Csak így eshetett meg, hogy az elmezavart beteg megszököhett és bár szökését nyomban észre vették, az éj sötétségében hirtelen nyoma veszett.

— **Vörös kakas.** Hatalmas lángnyelvek jeleztek a tűz veszedelmét m. hó 19-én délután Légradon. A község tulajdonához tartozó pázsiti legelőn épített szalmafedélű istállók egyike, eddig szintén a község tulajdonát képező, amely ismeretlen okból kigyulladt. A széltől aztán lángra kapott a mellette álló két, magánosok tulajdonát képező istálló is. Szerencse, hogy közelben s különösen a szél irányában több istálló nem volt, így csak e három épület lett a lángok martalékává.

— **Lopás.** A Csáktornyai állomásos díszosztályhoz tartozó egyik hadnagytól m. hó 17-én virradóra ismeretlen tettes készpénzt és ékszeret mintegy 79 frt értékben, továbbá 3 sorsjegyet lopott el. Ugyanaznap Varga Pál és Vucskics Iván csáktornyai lakosoktól ruhaneműt lopott el. A sorsjegyek már megkerültek, a többi tárgyak kézre ker-

Druga znamenitost je Golgotha, ili gora Kalvaria. To drziju, da vu jednoj kapelici je Adam zakopan, odzgor toga je jedna iz srebra napravljena jama, od koje veliju, da je ovde stal križ Jezusa. S mramorom je poznamenjeno ono mesto, gde su Kristuša na križ raspeli. — Tu se vidi jedna pećina, na dve strane razpuknjena, kaj se je onda dogodilo, gda se je zemlja pri smrti Jezusa razpočila.

Kapelica Svete Helene je za on spomenek zazidana, da je cesarica Helena, mati Velkoga Konstantina, ovde iznašla svetoga križa Jezusa, kojega samo jednu menjšu stranjku čuvaju tu.

Gdo nebi presvetim i čudnovitim mišljenjem postal na ovom mestu, koje novoga i staroga zakona toliko svete uspomene vu sebi zadržiti?!

Szlamek József.

Iz povesti Magjarske.

Dalje.

Géza (972—997).

Géza, kad je vladarom postal, previdel je, da magjarski narod samo tak more obstati, med drugim narodi Evrope, ako bude miren, jer vnogo haraćenje oslabi puka. — Zato je iz druge zemlje pozval trgovce i rukotvorce, zapovedal je puku, koji je do vezda pod šatori stanovul, da naj zidje hiže, i privučal ga je k poljodjelstvu.

Vu ovim miru je vnogo katoličkih svećenikov došlo vu Magjarsku. Tak je došel Wolfgang, koji je iz Švabske bil, zatim pak Piligrin biskup. Ovi su s takvom prečom prodekuvali, da se njih je za kratko vreme do 5 jezer pokrtilo.

Zatim se je Géza oženil. Vzel si je za ženu Šarollu, kćer vojvode Gjule, gdo je kršćenik bil. Šarolla je njega još bolje pridobila kršćanskoj veri. Ona mu je rodila jednoga sina, — za malo vreme pak je vumrla.

Géza se je po drugi put oženil. I vezda si je kršćansku kćer vzel, najme Adelheidu.

Géza se je i sam dal pokrstiti sa svojim sinom Štefanom. Ali držeći od pobunjenja poganskih magjarov, je i poganski alduval.

Ali mu to nije hasnilo. Videl je, da bu potli-predi buna vu orsagu, zato je oženil sina Štefana sa Gizelom, kćerjom Henrika cara, da tak bude Štefan, koji je za njim postal vladarom ojačeni.

Géza je vumrl 997-ga. Zvun sina Štefana je i od Adelheide tri kćeri ostavil.

Štefan (Sveti) kakti vladar (997—1000).

Po smrti Geze je Štefan svom jakostjom svoje mudrosti počel pokrštivati magjare. Dozval je više svećenikov vu orsag a puku pak je zapovedal, da prime kršćansku veru.

Ali to nije išlo tak lahko. Vojvode magjarska su se srdila na to, kaj je Štefan stransku gospodu, kak na priliku Vencelina, Hunta i Pázmána primil vu svoj dvor. — Kopány vojvoda je bil prvi, gdo je pobunil magjare proti Štefanu. Ni se je mislil na prisegu, da koj se pobuni proti vladaru, njegova krv bude tekla.

Ali mladi vladar ga je sa svojim vojđima svladal, sam Kopány je ostal na bojnem polju. Štefan je Bogu na zahvalnost, dal zazidati samostan (kloster) na brežuljku Panon (Pannenhalm), koji još i sada stoji.

Zatim je zapovedal, da deset-deset občinah zida crkvu a on je postavil deset biskupiah sa arkebiskupjom Esztergomskom, i rečjom sve je napravil, da magjari ostanju vu ovoj domovini, vu kojoj stanujemo sada i mi, i koja već jezero ljet stoji.

Štefan (Sveti) kakti kralj (1000—1038).

Gda je tak Štefan utvrdilo veru kršćansku med magjari, postal je Astrika opata vu Rim, da prosil od sv. oca pape blagoslov i kraljevsku korunu.

II. Silvester je s radostjom čul pokrstenje magjarov. Papa je već prije dal delati jednu korunu za Boleslava vojvodu poljskoga, koju su drugi dan poljaki hoteli odnesti

kralju, ali po noći se je skazal angel II. Sylvesteru, gdo mu je rekel, da naj neda korunu Boleslavu, nego došli budeju stranski, koji budeju za svojega vladara prosili korunu, naj da njemu, jer je on vredneši za nju.

I za isto, drugi dan je došel Astrik poslanik Štefanov, koji ljpu prodečtvu držal pred papom, opisal mu je Štefana, gdo je zakon i veru dal puku magjarskomu.

Nato mu je Sv. otec odgovoril: »Ja sem samo apostolski namestnik, ali vaš vladar je pravi apostol«. — Ov ljpi naziv je još vezda vu cimeru kraljevskim.

Kad je Štefan v ruke dobil korunu, okorunil se je zvjom leta 1000. aug. 15-ga vu Esztergomu.

Štefanu je sada prvo delo bilo, da je razdelil orsaga. Odredil je, da bude prvi kraljevski dvornik nador, drugi orsački biro, a tretji spremitelj blaga (kinestárnok). Puka je vu tri rede razdelil: glavari svećenički, plemenita gospoda, i prosti plemenitaši. Zvun ovih su bili varaški purgari i kncti. — Vrhvu varmegije je župane (várispán) postavil.

I za delenje pravice se je pobrinul; gdo je koga okusio (okrnjil), ravno takovu kaštigu je zadobil, tak da je za ruku ruka, za zad noga išla.

Ali vu ovim zveličnim delu ga je pomešal, Gjula II., vojvoda Erdejski, gdo je ono malo kršćanstvo, koje je otec zasadi, pustošiti počel. Ali Štefan ga je obladal i njega vu tamnicu dal zapreti.

(Dalje sledi.)

Loparits.

KAJ JE NOVOGA ?

— *Svim našim poštuvanim čitateljem, suradnikom i prijateljem željimo srećne vuzmene svetke! Budimo svi vern našoj veri, našoj domovini, našim zakonom, poštuju i ljubimo jeden drugoga. — pak budemo onda srećni na ovom, pak blaženi na drugen svetu! Svim srećnu i dobru alleluju!*

mediu, kakovu su drugi dan načinili voli po dvoru.

V kolobar su se stali i kojega je sluga i gazda po imenu zval, načinil se, da je gluhi i najdalje je s rognji počel bositi.

— Vudri med nje! — veli gazda slugi.

Ali zato je sluga ipak prvlje s dobrom rečjom probal sreću, pak je nje po imenu počel zvati, ali sve zabadava. Voli nisu se z mesta genuli. Kad bi pak sluga med nje šlignul bil, niti jeden ni se dal vloviti, svaki je bol i rital. (Osel se pak s veselim hrzanjem kotalural po dvoru). S jednom rečjom, nije bilo moći voie v jarem spraviti.

Na to je gazda zapregel konje, k tomu one dva oholneše. Voli su samo mrčali nato:

— A je! To, to čini! Idite samo vezda vi vleći pluga.

Kaj pak, da je pod večer sluga seno del pred nje, kak su onda hvalili osla, koj njih je na tak dobro oputil.

... Nisu pak orat išli konji, nego išli su vu varaš po živinskoga doktora.

On pak, kad bi spregledal vole, kad je videl, da kak naglo jeju seno, kak se njim sveti i kak je čisti gubec, kak je gladka njim dlaka, kak nepustiju nikoga do sebe — rekel bi na dvoru gazdi:

— To je nekakov novi beteg! Znutra njim fali nekaj, v oponašanju muhe dobili ...

— Tam-tam — veli gazda — obnoredi su.

— Ali jeju?! — pita doktor.

— Jako jeju. Još i preveć jeju — veli gazda.

— Poleg toga — veli doktor — nega druge pomoći, nego je hraniti i podebeliti. Obilno njim treba dati seno i ščavu, sol i ruždjenu kuruzu, nebudete nikaj zgbili s njimi. Z vun toga svaki ljedan budem je jedenkrat pogledal, jer bi rad znati, kakov je ov znutrašnji beteg ... ?

Osel se odškulal vu volovsku štalu se hvalil:

— Veseli me, da ste tak spametno učinili. Sve bude! Sve budete imeli; seno, ščavu, kuruzu, sol — sve sem čul.

Drugi dan je bormeš tulil osel, kad su ga v taljge zapregli, on je moral voziti hranu za vole.

— Tak mu treba — su roždjili voli — nek i on služi.

Skorom tri mesece dugo su bili voli v svakoj dobroti. Za tri mesece došel jeden stranjski nepoznati človek v štalu. On je nje svojom žilavom rukom petal, prepetaval,

meril i sacal s očmi. Drugi dan nisu dobili voli nikaj jesti. — Kad su je k zdencu pustili, niti nisu njim dali zadosta piti z kopanje, po gobcu je nje krhal on nepoznati, stranjski človek: mesar.

Ogledavali su se debeli bedaki, iskali su mudroga osla, ali nigder ni su ga zapazili. On se već onda v konjski štali hvalil konjom, veleć:

— Hurmasli voli! Nisam mislil, da bi tak veliki norci bili ... i pobiral si je seno z jasl.

Vole su pak zaklali. Meso njim je jako dobro hilo i ja sam z njega jel.

*

Moji dragi čitatelji budeju previdli, da sam ovu moju pripovest za navuk napisal. Človek navěk ima takve ljudi, koji ga svakojačkimi navuki obdeliju, ali s takvemi navuki, s kojih kvar navěk onoga dostigne, koji nje prime. Koj pak je nje dal, se onda smeje nad tudjim kvarom. Dakle od spametnoga primajmo spametnoga navuka, a ne od bedastoga bedastoga navuka.

Majcen Ferenc
učitelj.

Ogenj.

Grozovita nesreća se pripetila v Csallóközu, Doborgaz zvanj občini. Ove dane se do vezda još v nepoznatoga zroka vužgala hiža jedne vudvice. Ravno je veliki viher bil, poleg toga se ogenj s grozovitom hitrinom širil. Z više občine su skup došli ognjogasci, ali oni su prekodredno delo morali obaviti, doklam su ognja mogli zastaviti, ter pogasiti. Poleg velike pomoći je ipak jedenajst hiž s vnogo gospodarstvenimi zidinami zgorelo, ali i vnogo domaćih živinah i živež je zgorelo, tak da vezda puk je vu najvećšo siromaštvo zašel.

Voll.

Iz Vác zvanoga varaša su ove dane sedemnajst volov tirali prama Budimpešti. Zvan Budimpešte proti Megyer zvanj občini je išla jedna težakinja s trojom svojom malom decom. Kad su voli do jedne polarne kolibe došli, polarovi psi su počeli lajati jako na vole. Voli su se zbesili i za tim preplašeno su proti ženi i decam počeli bežati. Ženu su prehitili, ravno tak je i jedno pet ljet staro dēte pod vole došlo; druga dvojica su se s velikim strahom oslobodila od nesreće. Žena i dēte su se i jako oranile.

Najdužšna vulica.

Na svetu drugi najvećšni varaš je amerikanski New-York (Nyü-York). Ovaj varaš ima po celim svetu najdužšnu vulicu. Ime vulice je Broddway, ravno tak, kak ima ime koja reka ili breg. Vulica je petdeset kilometrov duga, pak od toga više kak na polovicu opadne samo na varaš. Osem jezer hiž je zazidano na dve strane vulice. Onim amerikancom, koji rado hodiju pešice, je veliko veselje ta vulica, jer se moreju svaki dan vu njoj zadosta našetati.

Nesreća.

Vu Vasvármegjinskim Felső-Eőr zvanim kotaru ima vnoge šume, gde je puno divjih pavih. Vezda je vrēme, da ovi pavu noći brusiju, tojest letiju z jednoga drēva na drugo, pak na svakom drvetu daju takov glas, kak da bi brusar brusil noža. Jer dobro meso ima, poleg toga ne samo naše zemlje, nego i iz zvanjske zemlje dojdeju lovci vadati na nje. Po danu ne moći tak blizo doći do nje, da bi je moći bilo strelati, nego po noći i to navek po pol noći. Ove dane je jedan grof išel na leš. Lugar ga je pratil po šumi. Na fletnoma su došli do jednoga pava, koj je jako brusil na jednoj drēvi. Lugar je odišel na stran na jeden brežuljak, da tam počeka grofa, doklam strelji pava. Grof je strelil, ali tak nesrečno — jer je kmica bila — da je na strani stojećega lugara v desno oko zgodil, da mu je oko odmah vau steklo.

Mrtev v snegu.

V Budimpešti se dogodilo, kak nam pišeju, da jeden težak, koj je jako napit bil, se zmrzel v snegu. V sobotu je to bilo, da je na večer napit došel dimo, i da se malo prespi, štel je na nahizje oditi po lojtri, pak si na seno leći. Ali na lojtri se posmeknul, doli opal s obrazom na zemlju tak, da si je čonte po obrazu skup združul, pak od toga je i omedlel. — Čez noć je onda snēg curen na njega tak, da je do jutra zmrzel.

Iz siromaka millioner.

Jeden Zeigler Henrik zvani amerikanski težak, koj je čez dvadeset ljet v najvećšnoj nevolji živel, vezda znenada je millioner postal. Jeden rođak je 225 million vrednosti ostavil na njega. Proti testamentu su druga rodbina protešterala i tužbu podigla. Ali Zeigler si je fiskala zel, pak je tak pravdu zadobil. Ali kad se pravda počela, Zeigler je tak siromaški bil, da nikakve penoze nije mogel dati fiskalom. Četiri fiskale je imel, pa njim je tretji del hrbije obećal, ako pravdu zadobiju. Pravdu su zadobili i vezda su i svoju plaću dobili od ovoga millionera.

Nesreća.

V Szatmáru na željezničkoj postaji su marhu nakladali v jeden vagon. Med tem toga se jeden bik splašil i prek skočil čez gatre na šinje, gde su više težaki delali. Zmed ovih jednoga je prebol, a jednoga pak v zrak hitil. Splašeno živinče su samo tak mogli pomiriti, da su drugu marhu, koja je već vu vagonah bila, vun spustili.

Od pastirov.

Poljeg nove naredbe pastiri su dužni pred občinskom poglavarstvom prisegu i zagovara položiti, da marhu budeju verno pasi i čuvali, med marhu bez znanja občinskoga poglavarstva tudju marhu neze-meju, ako bi koje marše zbetegovalo, odmah prijaviju. Ovo onda občinsko poglavarstvo v pismo zeme i s pastirov podpiše, ili pak samo križa da. Pismo onda poglavarstvo spravi. Pastir je i za svoje bojtare odgovoren, pak od te odgovornosti nemre polećiti niti onda, ako bi i na to poglavarstvo privoljilo.

Gost v noći.

V Budimpešti se dogodilo, da jedna gospa je nevugodnoga gosta dobila, k tomu još uprav o polnoći. Imela je jednu službenicu, koju je još pred par mesecov odпусти-la od sebe. — Službenica je od onda bez mesta hodila sim, tam po varaša. Prošli tjeđen je v onim vremenu poiskala svoju negdašnjju gospu, kad ona ravno nije bila doma. Skrila se v sobu za kupanje, pak tam je čekala, doklam se gospa legla. Okolo polnoći se odškulala v sobu, gde je gospa spala, pak ju je počela gutiti. Na larmu su stanovnici dobežali v hižu i službenicu pograbili, ter ju redarstvu prek dali.

Iz žlvota svetoga oca pape.

Sveti otec jako vnogo beteguje, poleg toga pod svojih betegov novine čitajuć si odtira vrēme. Sve novine si da donesti i sve prečita. Poleg toga novine nikaj više nemreju pisati od njegovoga betega, kuliko samo to njegvi doktori v kratki pismi znaju i smeju kazati. Njegova svečanost se jako srdi, ako novine kaj od njegve volje, dokončaja napre pišeju. Ne jeden visoki svećenik je zgubil svoga sigurnoga kardinalskoga škraka samo zato, jer su ga novine već napre pozdravljale vu novi časti.

Službene posle zvršavati s najvećšom strogom zahtēva i oštro kaštiga one, koji njegvi naredbi dosta ne vćiniju. Paroki zvani kardinal mu je jedenkrat v jedni mali stvari pregovoril, pak se zato tak razsrdil, da ga tri mesece dugo nije pustil pred se.

Njegova svečanost jako šparavno živi. Kad su ga na ovu čast podigli, on pak si je prvić sel k stolu kak okorunjeni papa,

s jednom hranom su mu više dali od reda — Kaj to znači? — zapita svoga podvornika. — Oprost sveti otec, tak sem mislil, da svečanost vu svojoj novi počasti novoga reda želi med hranami. — Pak mislite — veli papa — da s mojam novam častjom se i moj želudec povekšal? — I oštru naredbu je dal vun, da sve poleg prveše naredbe moraju ostati pri stolu.

Javni list.

Svim onim poštuvanim čitateljem, koji su uredništvo pismeno ili ustmeno pitali, zakaj ne piše više gospodin Kollay Emanuel liečnik ludbreški i negda zdavnja glasoviti naučitelj medjimurski (goričanski) vu novine naše? — pokehdob svim nismo mogući na poseb pisati, ovdj javno dajemo našim poštuvanim pitajućim četvcem na znanje, da je zrok tomu influenza, tojest ruski katar. Gospodin Kollay kakti liečnik vnogo posla ima s tem betegom vu svojoj okolici, pak zato, kak nam je to na znanje dal, neima tuliko vremena, da bi mogel vu naše novine pisati. Ali kak bude samo malo počel henjati taj beteg, bude naše novine pak počastil svojimi lēpimi i svim medjimurcom dragimi štivami. Dal Bože, da bi to čim predi bilo!

Nekaj za kratek čas.

Vu školi.

Navučitelj: »No Miškec! poveč, kuliko prstov imaš na nogah i rukah?«

Miškec (broji): »Na rukah imam deset, a na nogah nemorem prebrojiti, jer sem obui.«

Plemeniteša meštija.

Matjaš pek je bil sused Pavlu čizmaru. Ovi se nisu nikak mogli pogoditi, kojega meštija je plemeniteša. Na zadnje je ovak rekel pek:

»Moja meštija ide na stol, a vaša pod stol, dakle moja je plemeniteša.«

Mraz i toplota.

Učitelj: »Kakvu narav ima mraz i toplota?«

Gjurek: »Mraz vleće skup, toplota pak širom.«

Učitelj: »Od kuda znaš to?«

Gjurek: »Jer su dnevi po zimi kratki, a po ljeti dugi.«

Otec se je igral sa sinom pet letnim. »Kaj ne japa? — da budem ja tak veliki, kak hižna vrata, onda nebudem već mali?« rekel je sinčić.

— Ne budeš, nego buš veli oslić, rekel je otec i nasmejao se.

— »Tak, kak i vi japa.«

Porez od dohodkov.

Sudec: »Zatuženi ste, da bez dela živite! Zakaj nećete delati?«

Potepuh: Jer bi moral porez plaćati od dohodkov.

L. R.

Odgovorni urednik

MARGITAI JOZSEF.

lése végett a csáktornyai csendőrség a nyomozást folytatja.

— **Bucsuszó.** Nyugdíjaztatásom miatti ellávozásom alkalmából mindazoknak, kiktől személyesen nem búcsúzhattam ez uton mondom »Isten hozzád.« Ma t u s z Lorincz m. k. pénzügyőri szemlése.

— **Lopás.** A 27-ki országos vásár alkalmával Czeisek Károly csáktornyai kalapos mester sátrából Toplicsáncz Ferencz 13 éves suhancz egy kalapot csent el, a csendőrség azonban hamarosan elfogta s átadta a kir. járásbírósnak.

— **Parasztregulák áprilisi haváról.** Áprilisi idő, uri kedvtelés, asszonyhűség, asszonysírás, rózsalevél és kártyajatek nem állandók. Minél szárazabb az április, annál kártékonyabb, ellenben nedves április használ szőlőnek és szénának. Áprilisi eső a paraszt öröme. Áprilisi menydörgés nedves esztendő jelent Kellems áprilisi, kellemetlen május. Áprilisi menydörgések megszüntetik a fagyot. Áprilisi zivatarok kergetik a fagyokat. Áprilisi eszresnye virágja mutatja a buza és szőlő virágát. Ha a varju elhujhatik a vetésben, jó esztendőt jósol. Fűrj szólása szőlő rügyezése előtt, melegeit jelent. Sok hó, nem jó. Hűdeg idő rossz esztendő. Fák virágzásakor köd és fagy, kevés gyümölcs profetája. Ha április 6-ika körül nedves az időjárás, a magtárban szükség lesz. Tibor napján (14-ke) zöldelő szántóföld, gazdag termést hoz. Ha a szivárvány kék és sárga színe igen élénk, pár napig szép időnk lesz. Napkelle idején zöldes felhők tünekezése, esőt hoz. Ha a szél délnyugatnak fordul, meleg lesz.

— **Az Első Magyar Általános Biztosító Társaság** f. hó 22-én tartotta rendes közgyűlését, Csokonics Endre gróf v. b. t. t. elnöklése mellett. Az igazgatóság jelentéséből felelőlegesen a következőket: A tűzbiztosítási üzlet rendkívül káros lefolyásához a jégbiztosítási üzlet oly példátlan veszteséggel csatlakozott, amely a társaságot még súlyosabban érintette volna, ha az igazgatóság a jégközközletet lehetőleg bőséges viszontbiztosításáról már eleve nem gondoskodik. Így az 1898. évi jégvesztésedelentől érzékeny veszteséggel ugyan, de a viszontbiztosítás révén mégis aránytalanul kisebb megárványkodással bontakoztak ki. A jégvesztés, amely a viszontbiztosítás nélkül 2.191.086 ft 07 krra rugott volna, így 772.178 ft 35 krra szállt alá. Valamint a jégbiztosításban, akként a tűzbiztosítási üzletben is kitűnt már, hogy az előző években folytatott túlságos verseny alatt, a díjak le szállítása már odáig ért el, hogy azok a viselt kockázattal többé arányban nem állanak s így, a biztosító közönség jogos igényeinek a megóvása mellett, a díjbevetél és a kockázatok egyszóval tartására kell törekedni. A tűz- és szállítási osztag díjbevétele 1898-ban 6.433.434 ft 95 krra rugott, vagyis évi alatt 350.318 ft 23 krral gyarapodott; viszont az ez osztagbeli összes károk 1899-ban 4.108.112 ft 40 krt tettek ki, míg az előző évben csak 2.956.504 ft 60 krt. A jégbiztosítási díjbevetél 2.026.288 ft 94 krt. volt, vagyis gyarapodott 1897. óta 282.598 ft 18 krral; a károk összege 3.726.718 ft 36 kr., míg 1897-ben csak 1.712.384 ft 93 kr. Míg az elemi ágakban a társaság 1898-ban a legkedvezőtlenebb eredményt érte el, addig az életbiztosítási ágban az igazgatóság törekvéseit szép siker jutalmazta. Az 1898. évi új szerzemény 19.556.367 ft 42 kr., a biztosított tőke állomány pedig 1898-ban 129.819.204 ft 67 krral emelkedett, vagyis 3.353.681 ft 50 krral haladta túl az 1897-iki állományt. Az életbiztosítási üzlet sikerére befolyással levő összes tényezőket pedig oly kedvezően alakultak, hogy ez az üzletág 730.363 ft 87 kr. nyereséget mutatott. Levonva már most az elemi biztosítási osztagok 773.804 ft 33 kr. veszteségét s a további kiadásokat és alapszabályszerű jutalékokat, a veszteség 448.792 ft 41 krra apad le. Javasolja az igazgatóság, hogy az eddig gyűjtött külön tartalékalap fölhasználásával, minden egész részvény után fizessenek ki 62 frot. — A közgyűlés a jelentést tudomásul vette s a fölmutatványt minden irányban megadta. — Sajnálattal jelentette be az elnök, hogy a választmányi tagok

közül Giczei Samu meghalt, Zselenszky Róbert pedig lemondott. A megüresedett helyekre Darier-Rey Jutest és budai Goldberger Bertholdot választották ezzel a közgyűlés véget ért.

— **Első Leánykihazasítási Egylet m. sz. XXXVI. rendes közgyűlése** márczius 19-én tartotta Schwarz Ármín elnöklése alatt, nagy részvétel mellett. Az évi jelentésből kivesszük, hogy az 1898. kezelési év az igazgatás minden ágában lendületes emelkedést mutat. A mérleg egyes tételei világosan mutatják, hogy ezen intézet a gyermekbiztosítást eedményesdvan cultiválja. 1898. évben 10208 jutalékrész, tulyomólag a fiatalabb korosztályból, lett beírva. Nászjutalék és visszafizetések fejében 439.702,26 koronát fizettünk ki. A 923.286,64 korona üzleti eredményből 757.709,44 korona a matematikai díjtartalékokhoz csatoltatott, melylyel az 4.120.486,84 koronára emeltett. A hivatalnok nyugdíjajalra 4000 koronát szavaztak meg. Ezen alap tehát 29.087,16 koronát tesz ki. A fennmaradó 161.577,20 korona alapszabályszerű javadalmasokra a külön tartalékalaphoz és a nászjutalék felemelési alaphoz csatoltatott, mely alapok ez által 446.419,80 koronára emelkedtek. A mérlegszerileg kimutatott 4.724.418,80 korona vagyon fedezetet nyer jó jövedelmű budapesti házakban, melyek leírások után 1.501.195,72 korona befektetési értékkel vannak felvéve. 1.225.503,18 korona takaréklétszámokban, 1.351.696 kor. 1/2%-os elsőrendű biztosságon értékpapirokban, továbbá kötvényközlésönökben és kintlevő követelésekben. Dr. Alexander Bernát, a felügyelő-bizottság elnökének előterjesztelt indítványára a felmentési megadására, egyhangyuan elfogadtatott. Schwarz Ármín elnökségének 30. évfordulója alkalmából az évi igazgatósági jelentéshez egy a többi igazgatósági tagok által aláírt emléklap mellékelte, melyben méltatnak azon érdemek, miket 30 évi működése alatt szerzett. Ezen emléklap tartalmának felolvasása viharos helyesléssel találkozott. Miután még lemenyhi Dávid Endre tag indítványára, ki szép szavakkal szintén Schwarz Ármín elnök érdemeiről megemlékezett, az igazgatóságnak és felügyelő-bizottságnak köszönetet és elismerést szavaztak, a közgyűlés az előbbi felügyelő bizottsági tagokat az évi tartamra újból megválasztotta. A jegyzőkönyv hitelesítésére Dietz Miksa és Nemes Henrik urak küldeték ki. A közgyűlés Schwarz Ármín elnök elnök elttetésével végződött.

A Biztosítási és Közgazdasági Lapok rövid idő alatt tízezer előfizetőre tud szert, mert e lap minden előfizetője 8000 koronára van biztosítva a Nemzetközi baleset biztosító r.-társaságnál (Adria bizt.-társ. által alapítva.) Aki csak negyed évre fizet is elő, megkapja a nevére kiállított nyolcezer koronáról szóló kötvényt. E kitűnő szaklap előfizetési ára: 1 évre 10, fél évre 5 ft, negyed évre 2 ft 55 kr., mely a laphoz, Bpest, Aradi-utca 49. küldendő.

— **Szenzációs regény közlését** kezdte meg husvéti szárában a »Fővárosi Lapok«, ez a tartalmas, legszebben kiállított kiváló hetilapunk. Sienkiewicz Henriknek, a gyorsan nagy népszerűsége szert tett kiváló lengyel származású írónak »Quo vadis« (Hova megy?) című regénye ez. Erényi Nándor, a »Fővárosi Lapok« segédszerkesztőjének pompás fordításában. A »Quo vadis« mindjárt eredetiben való megjelenése alkalmával lefordították olasz és francia nyelvre és mindenütt óriási feltűnést keltett ez a római tárgyú szenzációs regény. Nero kora adja meg a milieujét annak a szépséges szerelmi históriának, amelyet Sienkiewicz mesteri tolla oly poétikusan ír meg. A kitűnő regény a »Fővárosi Lapok«-ban jelenik meg először magyar nyelven és bizonyára széles körben fog méltó feltűnést kelteni. A »Fővárosi Lapok«-at, mint legjobban szerkesztett, legkiválóbb folyóiratunkat melegen ajánljuk olvasóink figyelmébe. Előfizetési ára egy évre 12 ft, fél évre 6 ft. Szerkesztőség: Budapest, V., Hold-utca 15. sz., Kiadóhivatal: Budapest, V., Dorótya-utca 10.

— **A »BUDAPEST« elterjedésének a titka.** Köztudomású, hogy a »Budapest« képes politikai napilap a legelterjedtebb újságja az országnak. Naponként 50—60 ezer példányban, nagyobb események alkalmával pedig nyolcvan-kilenczven ezer példányban jelenik meg. Sokan találgatják: mi ennek a titka. Megmondják a »Budapest« nem eresz hosszú lére semmit, hanem rövid tömörséggel beszél el a napi eseményeket. E miatt aztán olyanok is, akiknek nincs sok idejük az olvasásra, szívesen a kezükbe veszik, s anélkül hogy idejő-

ket fecsérelnék, csakhamar értesülnek belőle mindenről. Épp azért, főleg most a nyári időszak beköszöntésekor gazdáknak, iparosoknak, szóval azoknak, kiknek teendőjük megszapordott, a legajánlatosabb újság: a »Budapest.« A »Budapest« iránnyáról talán fölösleges is megemlékezni. Közismeretű, hogy egyik legregőbb és legkitartóbb harcosa a megdicsőült Kossuth Lajos 48-as elveinek; az is ismeretes, hogy vezérezkítik orsz. képviselők, neves publicisták, mint Kossuth Ferencz, Hentaller Lajos, Horváth Ádám, Szerderkényi Nándor, Graza György stb. írják. Tárcairovata élénk és változatos; hírei frissek, illusztrációi a napieseményekre vonatkozik. Egy szóval, egy oly jó újság, amely méltán számot tarthat a közkezdveltségre. Előfizetési ára egy hónapra 1 ft, negyed évre 3 ft, fél évre 6 ft, s egész évre 12 ft. Mutatványszámokat kívánatra bárki ingyen kap. Az előfizetése a »Budapest« kiadóhivatalához, (Budapest, IV., Sarkantyú-utca 3. sz. a.) küldendő.

— **A művészeti oktatás az iskolákban.** A százkezü Wlassics miniszter volt, aki körülbelül egy esztendővel ezelőtt reformokkal lépett fel a középiskolai tanítás terén. A holt anyag mellé odafejté az örökké eleven művészetet, a rideg betűkhöz a magasabb igazságot áradó, megkötött életet, a művészet életét, amint kőben, vásznon ránk marad, s még tovább a jövőre. Alig lehet eléggé megszívlelni e bölcs rendelkezés fontosságát. A miniszter nagyot cselekszik: szemet nevel, látni tanít és érezni. Eddig csak az író-művész volt a közönség közkincese — nagyjában véve igaz ez — Hellas bukása óta maig. Csak a renaissance egy időre kivétel, de az is csak a főurak számára. A betű művészetén kívül a többi el volt zárva a »midenki« elől. Ezt a nagy elzárt világot nyitja most meg a miniszter, fájdalom, nem nekünk, felnötteknek, mert a művészet élvezetére soká kell nevelődni, csak a jövőnek. De ez is nagy dolog. Életünk napról-napra sivarabb lesz, mindig több és sürgeőbb tennivaló vár ránk, kivált miránk magyarokra, a kik 1000 esztendeig csak a szántó-följeink határait méregettük, azt is jó görbére, hogy újra ime a Hellas óta lappangó művészet, most eljő mindünkék legyen, igazában, mint a renaissanceban, most a szegényeké is. Előjön, ragyogó pompában, mint egy tündéralom, hogy megszépsítse életünket. Mikor napról-napra dolgozunk kell jón, hogy pihenni, élvezni tanítsunk; mikor a tudományban csalódunk, érezni segítsen. A miniszter igen jól tudja azt, hogy tudja, megmutatta akkor, mikor a »Nagy Képes Világtörténet« az összes iskoláknak megszerzésre ajánlotta. Segédkönyv ez az ő terveiben; sőt több is. Ez oktatva szerez gyönyört s nem is csak a kicsinyeknek, hanem nekünk is, önző nagyoknak. Fényes reprodukciókban a világ egész művészetének történetét adja, szövegben s pompás képekben egy szerez. Olcsó is, részletfizetésre is meg lehet szerezni, sőt füzetekben is. (Minden héten egy füzet á 30 kr.)

Köszönetnyilvánítás.
Elképezhető jelen állapotom miatt nem tehetem, hogy mindenkinek külön fejezzem ki köszönetemet a felejtethetlen nőm elhunytja feletti részvétért, azért fogadják mind azok, kik fájdalomban részt vettek, ez uton a magam és családomból részéről is köszönetünket.
Csáktornán, 1899. márcz. hó 27-én.
Horváth Ignác
Urod. számvevő.

Felolós szerkesztő:
MARGITAI JÓZSEF
Kiadó és lapulajdonos:
FISCHEL FÜLÖP (STRAUSZ SÁNDOR).

Sve pošiljke se tičuć zadržaja novinah, naj se pošiljaju na me **Margitai Jožefa** urednika vu Čakovce.

Izdateljstvo:

Knjižara Fischel Filipova kam se predplate i obznane pošiljaju.

MEDJIMURJE

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni, znanstveni i povučljivi list za puk

Izlazi svaki tjeden jedenkrat i to: vu svaku nedelju.

Predplatna cena je:

Na celo leto 4 frt
Na pol leta 2 frt
Na četvert leta 1 frt

Pojedini broji koštaju 10 kr

Obznane se poleg pogodbe i fal računaju.

Službeni glasnik: »Čakovačke Šparkasse«, »Medjimurske Šparkasse«, »Šparkasse Okolice Čakovca«, i t. d.

Vuzem i Jeruzalem.

Četerdeset dni pred vuzmu je sveta mati cirkva črnu opravu na se olbeka, za spomenek na one četerdeset dni, koje je Ježu Kristuša, spasitelja svēta, vu pušćini s molitvom i s postom preživēl. A velkoga tjedna dva zadnji dnevi zanemili su zvone, unemili su orgulje.

Denešnji den nazaj daje glas zvonom, orgulje se opet čuju mnogo lepšim i posvetešnjim glasom; po celim svetu glasi: Alleluja! Alleluja!

Sveta mati cirkva je doli dela črnu opravu. črni kipi nepokrivaju oltare, koje denes vuzmene sveće svetiju.

Denešnji den je spomenek gorestaranja Ježu Kristuša, spasitelja celoga svēta, koj je človečanstvo sa svojim krvjom odkupil.

Suace još nije sijalo na vuzmeno jutro, kada se je zemlja genula, anjgel došel iz neba i kamena, koj je pred svetim grobom stal, vkraj odrinul. Vu ovom hipu su se dobre duše zjedinile s telom i dušom svojom.

»Kristuš se je gorestal, Alleluja!« — popēva čeli svet, ar je Kristuš sa svojom smrtjom odkupu nas i nam vekivečni raj priskrbel.

Gorestaranja Kristuša je pravi zalog našega goristaranja. Bude još den, kada budemo i mi goristali iz groba! — Mora biti

zadnji sud, gde budu svi grēhi i sve nepravice na očevitost došle i gde bude svaki jedini grēšnik svoju zasluženu plaću zadobil.

Job patriarka, kada je vu nevolji trpe' i kada su braća i poznanci njegovi lēšiti ga došli, ovak je rekel: »Znam, da moj Zveličitelj živi i na zadnji den se stanem iz zemlje, pak budem imel razveseljenje moje i videl mojega gospodina Boga.«

Mi takaj zdignimo srce prama Bogu i verujemo goristanje i vekivečno življenje!

I kada bi se den denes zahvaljili za dobrotu vekivečnoga Boga, koj nam je dopustil i po smrtju našoj živeti, prosimo Ga, da budemo tak živeli, da budemo vrēdni vekivečnoga raja!

Gda svete matere cirkve jeden vekši svetek dojde, duševne naše oči se prama Svetoj Zemlji obrneju, na ono mesto zemeljske kugle, gde se je kršćanska vera narodila.

A najbolje je Jeruzalem ono mesto, na koje se svaki kršćenik s najvećšim časťjom uspomeni. Jeruzalem je ne samo pred kršćanstvom sveto mesto, nego i pred židovom i pred mohamedancem.

To valuje Jeruzalema za velko mesto povestnice, da su tri vere za svojega varoša držale: kršćanska, židovska i mohamedanska, sve tri vere svejedno za svēto mesto držiju. Svaka vera ima tam svoju znamenitu cirkvu.

Jako je lēpa cirkva mohamedanska »Omar«, na koju mohamedanci mnogo i mnogo držiju. Bolje i bliže ne spišemo, nego gledajmo one stvari, koje smo mi mnogo bolje želni poznati.

Cirkva svetoga groba na malenim bregu stoji. Nemoremo iz vuna ovu cirkvu za lēpu držati, kajli su okolo nje grde i zamazane hiže, koje cirkvu pred očima zakrijeju. Kaj se nuteršnju stran tiče, moremo reći, da nije poleg osnove zazidana.

Cirkva svetoga groba tri dēle ima: 1. Kapelica svetoga groba, 2. Kapelica Golgothe, 3. Kapelica Svete Helene. Iz početka su ove tri kapelica zoseb stale, denes su već pod jednom krovom.

Kak iz dvora nad vrata nuter dojdemo, vidimo jednoga 2 meter dugoga i 1/2 m. širokoga kamena iz mramora. Poleg pripovedke je ov kamen on, na kojem je Arimelhianski Jožef Kristuševo telo s oljem pomazal. A to je ne on pravi kamen, kajli na kojem je telo Ježuševo ležalo, pod ovim mramorom leži za to, da bi ga bili već davnja reznosili kršćeniki.

Od ovoga kamena je na lēvo kapelica svetoga groba. Stēne su iz žutoga mramora i pred vratu dve sreberne svećnice stojju. Ovde se more videti on kamen, na koj se je anjgel sel, da ga je iz groba porinul. — Ovde je grob, na dve strani je iz kamena Kristuševo goristanje videti. Odzgor groba znirom 43 lampaši guriju.

Z A B A V A**Dospomenji voli.**

— Pripovest. —

Imel je jeden gazda osem volov, četiri konje i jednoga staroga osla. S konji se samo prevazal i kaj lehkeše delo obavljal; voli su pak morali svu težko delo obaviti. Nu kaj se osla dotiče, njega je iz milošće držal, ar se mu je milil zatučti ga, jer je v svojoj mladosti vnogo delal.

Jednu jesensku večer, doklam bi sluga, koj je čeli dan oral, s gazdom večeral, — spravi se taj osel v štalu med vole i doklam bi z pred vole deto kuruzinjovo listje si trgaj, veli volom:

— Čujete! ipak ste vi voli veliki osli!

A oni se pak zmrgočeju na njega:

— Kaj pa! ti si more biti ne osel?

Osel je nato svojom oselskom mudrostjum počel govoriti:

— Lehko, da sem je, nego ipak, ako bi ja vol bil, nebi bil osel, kak vi.

— Pak zakaj bi mi osli bili? — zapita ga jeden najmlajši vol.

— Zato — veli osel — jer nevidite od nosa dalje. Samo je pogledajte!

Im od zorja do mraka ste nosili težkoga jarma na vrata i po nogaj se vam pozna trud.

— Pak onda? — veli vol.

— Pak onda — veli osel — ne zemet v pamet, da pod ovim vremenom su se ovi oholni vaši susedi konji čeli dan gostili, pak jošte niti ne s kuruzinjom, pak ne s nezrelom likvom, — nego s dišućom sēnom i s finim zobom. Pak, ako se dobro šećem, vi ste zorali zemlju pod zob, vi ste zvozili sēno dimo, po hudim putu a vezda se pak vam za svem slobodna sline cediju. Sredinski vol je na to počel s glavom sklimavati, veli:

— Spameten je taj naš osel, dobro govori.

A osel pak je dalje govoril:

— Bedak bi bil, koj bi ovom hmanjkanecem oral, vozil sēno; bormeš, da bi ja bil s vami, ja nebi to učinil.

— Pak onda kaj budemo jeli — veli Csämpás, najstareši vol — vezda nedobim zoba, onda pak bi još menje dobili, ako nebi nikaj delati.

— Jeste bedaki — veli njim osel — ako se skup složite, pak nebudete šteli nikaj delati, kaj bude moral drugo većiniti gazda, — kak, da zapreže nevaljane konje,

s njimi bude oral i s njimi bude sve dimo pospravljaj. I to se more dogoditi, da oni prvi dan odmoreju, pak nepospravljeno ostane kuruznica, likve, repa i t. d., mislim, da i tak bude nekaj . . . Na zadnje bude prisiljen gazda i vam datu sēno, zob, jer drugo vam za jesti nebudite mogli dati. — Samo to je glavno, da spametni budite, za nikakov svet nedajte se zapreći.

Mladi i stari voli su se veoma začudili na ovim spametnim govorom, tak, da su odmah ostavili svoju večerju. (S tem bolje — si je mislil osel — barem više listje ostane meni.)

— Je istina, nekaj takvoga mora biti . . . morgoče opet Csämpás. Vu tem toga se i sluga već navečerjal i došel je v štalu. — Kad bi zapazil osla pri jaslah, s pipinom čevom ga je dobro potegel po hrbtu i pretiral ga iz štale.

Osel je istina moral pobeći, ako nije štel još više dobiti. Ali voli nisu samo šteli više jesti, nego su si premišljavali, da ipak kvar je bantovati tak poštnu osobu, kak je taj osel — pak, kad se sluga legel i zaspal, med sobom su počeli šepetati:

— Galzenjak bude, koj zutra v zorju na se zeme jarma . . .

Niti človek nije videl još takovu ko-

ELSŐ MAGYAR ÁLTALÁNOS BIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG BUDAPESTEN.

I. Tűz-, szállítvány-, jég- és betörés-biztosítási üzlet.

Negyvenegyedik évi származási 1898. január 1-től december 31-ig.

Kiadások.	forint kr.		Bevételek.	
	forint	kr.	forint	kr.
I. Tűzbiztosítás.				
Kifizetett károk és költségek	4,095,907 97			
levonva viszontbiztosított károk és költségek	1,500,636 48			
Függőben maradt károk tartaléka	227,841 62			
Szerzési és igazgatási költségek a viszontbiztosított rész utáni bevétel levonásával	320,174 72			
Jövedelmi adó és belvételletek	53,206 39			
Postabérek	12,252 --			
Adózási költségviselői	334,434 67			
A tűzbiztosítási üzlet terhére igazgatási költségek	7,122 84			
Behajthatlan követelések leírása	2,000,000 --	727 11		
A következő évek közpénz-díjtartaléka a viszontbiztosított rész levonása után és minden megterhelés nélkül				
II. Szállítványbiztosítás.				
Kifizetett károk és költségek	102,264 41			
levonva viszontbiztosított károk és költségek	51,731 98			
Függőben maradt károk tartaléka	25,111 52			
Szerzési és igazgatási költségek a viszontbiztosított rész utáni bevétel levonásával	16,840 02			
A következő évek közpénz-díjtartaléka a viszontbiztosított rész levonása után és minden megterhelés nélkül	20,000 --	125 99		
III. Jégbiztosítás.				
Kifizetett károk és költségek	3,726,118 36			
levonva viszontbiztosított károk és költségek	2,430,193 18			
Függőben maradt károk tartaléka	29,025 76			
Szerzési és igazgatási költségek a viszontbiztosított rész utáni bevétel levonásával	110,935 25			
Behajthatlan követelések leírása	29,090 80			
A következő évek közpénz-díjtartaléka a viszontbiztosított rész levonása után és minden megterhelés nélkül	1,700 79	17,275 78		
IV. Betörésbiztosítás.				
Kifizetett károk és költségek	680 62			
levonva viszontbiztosított károk és költségek	187 16			
Függőben maradt károk tartaléka	600 --			
Szerzési és igazgatási költségek a viszontbiztosított rész utáni bevétel levonásával	3,021 60			
A következő évek közpénz-díjtartaléka a viszontbiztosított rész levonása után és minden megterhelés nélkül	6,200 --	10,308 78		
I. Tűzbiztosítás.				
Az 1897. évről áthozott közpénz-díjtartaléka a viszontbiztosított rész levonásával és minden megterhelés nélkül	9,000,000 --			
Tűzbiztosítottak után bevett közpénzdíjak és a folyó évi lejárt díjösszegek és díjváltók	6,182,385 16			
levonva: törlesztett díjak	736,323 94			
viszontbiztosítási díjak és díjre-letek	1,905,673 51	2,790,997 45	3,991,387 71	5,666,563 13
Az 1897. évben függőben maradt károk tartaléka			176,175 50	
II. Szállítványbiztosítás.				
Az 1897. évről áthozott közpénz-díjtartaléka a viszontbiztosított rész levonása után és minden megterhelés nélkül	30,000 --			
Szállítványbiztosítottak után bevett közpénzdíjak	351,049 78			
levonva: törlesztett díjak	18,178 43			
viszontbiztosítási díjak	166,337 35	176,615 79	74,534 01	117,199 24
Az 1897. évben függőben maradt károk tartaléka			23,865 23	
III. Jégbiztosítás.				
Jégbiztosítottak után bevett közpénzdíjak	2,026,288 95			
levonva: törlesztett díjak	186,442 85			
visz. biztosítási díjak	1,204,336 10	1,390,768 95	635,520 --	645,097 43
Az 1897. évben függőben maradt károk tartaléka			9,677 41	
IV. Betörésbiztosítás.				
Betörésbiztosítottak után bevett közpénzdíjak	43,761 30			
levonva: törlesztett díjak	4,913 07			
viszontbiztosítási díjak	25,318 90	33,231 87	10,729 43	10,029 43
V. Egyéb bevételek.				
Szelvény-takarékpénztár, v. hit- és egyéb kamatok levonva az árfolyanvesztés és az évkép piros után	16,849 70			196,844 --
Társasági ház használatából	30,984 20			
VI 1893. évi nyeresemény száma.				
A folyó évi üzletből fennmaradt veszteséget			773,904 33	
			7,310,737 04	

Vagyon	Mérleg-számla 1898. december 31-én.		Teher	
	forint	kr.	forint	kr.
Elhelyezett tőkepénzek takarékpénztárak- és bankoknál	2,993,220 13		Részvény-ajánlatok: teljesen befizetett 2000 egész részvény a 1000 ft 2,000,000 ft - kr.	2,000,000 --
4,500,000 ft Magyar földhitelintézet 4%-os talajadójárási és szőlő- és szőlő-telek	4,500,000 --		Résznyelvények: teljesen befizetett 2000 ft részvény a 1000 ft 1,000,000 ft - kr.	3,000,000 --
1,000,000 ft Pesti magyar kereskedelmi bank 4%-os záloglevél	1,410,125 --		Társasági tartalékok	637,526 61
90,000 ft Egyesült budapesti víz- és szőlő-telek	4,950 --		Külön tarték	
7942 darab Magyar-francia biztosítási részvény-társasági részvények	4,950 --		Zálogbiztosítási díjtartalék: közpénzben a viszontbiztosított rész levonásával és minden megterhelés nélkül	2,000,000 --
1084 dbi Pesti biztosítási-társaság részvények	4,100 --	794,200 --	Szállítványbiztosítási díjtartalék: közpénzben a viszontbiztosított rész levonásával és minden megterhelés nélkül	20,000 --
1731 dbi Hazai árt. 1897. évi részvények	4,200 --	20,210 --	Betörésbiztosítási közpénz-díjtartalék a viszontbiztosított rész levonásával és minden megterhelés nélkül	6,000 --
A fenti értékpapírok után az év végéig esedékes kamatok	48 --	3,233,311 48	Tűzbiztosítási függő károk tartaléka	227,841 62
Leszámlált, visszafizetésre és egyéb váltók		900,722 43	Szállítványbiztosítási függő károk tartaléka	33,111 52
A társasági háza		710,000 --	Jégbizt. függő károk tartaléka	600 --
Erősejtőri házak jelzálog-kölcsön számla		610,000 --	Betörésbizt. függő károk tartaléka	678,238 96
Külföldi adósság:			Különféle hitelezők	3,430 --
a) Pénzkészlet és maradványok a képviselősekéknél		579,090 71	Első magyar általános biztosító társaság - Lérvényalap	86,113 03
b) Maradványok idegen biztosító intézeteknél		675,907 66	Első magyar általános biztosító társaság - Értelvény alapítvány	31,041 92
Jégbiztosítási osztály folyó számlán		296,307 20	Tiszviselői nyugdíjalapja	537,176 78
Központi pénzkészlet		51,332 75	Ormosy Vilmos alap	10,000 --
1898. évi veszteség		771,943 38	Betörésbizt. osztály folyó számlán	224,834 06
		10,513,516 67	Betörésbizt. osztály folyó számlán	6,090 49
				10,613,616 07

II. Életbiztosítási üzlet.

Hatvanhétzedik évi származási 1898. január 1-től december 31-ig.

Kiadások.	forint kr.		Bevételek.	
	forint	kr.	forint	kr.
Felkészítési költségek díja	307,630 57		A múlt évből áthozott díjtartalék	81,393,983 81
Víz-szállítási költségek	478,223 61		Befolyt díjak: ez évben kiállított kötvények után	601,294 89
Halálbetegek után kifizetett kárösszegek	1,343,073 80		az előbbi években kiállított kötvények után	4,579,096 18
Lejárt kötvények törlesztése	3,270,183 86		a biztosított tőke emelésére felított nyeresemények	23,242 05
Kihazsítási biztosításoknál halálbetegek következtében díjvisszatérítés	53,143 00		Mult évi függőben volt károk és díjvisszatérítések tartaléka	241,663 24
Függőben lévő károk és díjvisszatérítések tartaléka	217,493 51		Mult évi függőben volt kihazsítási tőkek tartaléka	228,137 60
Függőben lévő kihazsítási tőkek tartaléka	302,874 29		Illetek	108,251 51
Értelvénydíjak	123,650 66		Kamatjövödelem	1,445,334 44
Viszontbiztosítási díjak	137,107 34			
Bélyegdíjak	97,7 8 19			
Irattár bér, postadíjak, nyomtatvány díjak és egyéb költségek	240,064 99			
Tisztviselők	96,259 39			
Jövedelmi adóért	7,218 74			
Orvosi díjakért	44,519 04			
Szerzési és igazgatási költségek	334,382 61			
Kisirost biztosítások tartaléka	14,000 --			
Behajthatlan tartozások leírása	14,982 15	4,891,225 84		
Díjtartalék az év végén		32,999,607 61		
1898. évi nyeresemény		730,983 87		
		38,621,196 72		

Vagyon.	Mérleg-számla 1898. december 31-én.		Teher.	
	forint	kr.	forint	kr.
Értékpapírok	30,241,527 66	kr. ugyan:	Díjtartalék	33,816,281 67 43
114,000 Kor. n. é. magyar kir. 4%-os kora-aranyadók 97 ft 70 krajval	56,542 31		levonva a viszontbiztosítási díjtartalékok	818,614 67 43
23,700 frinyi magyar kir. államvasúti kölcsön 4%-os kötvények 120 krajval	46,092 72		Biztosítási alap	218,211 67
6,388,500 frinyi magyar földhitelintézet 4%-os záloglevél 48 ft 40 krajval	4,216,704 34		Kihazsítási tőkek nyereseménye	502,868 63
6,348,000 frinyi magyar földhitelintézet 4%-os talajadójárási és szőlő-telek záloglevél 48 ft 28 krajval	6,175,430 36		Függőben lévő károk és díjvisszatérítések tartaléka	817,695 61
5,260,800 Kor. n. é. magyar földhitelintézet 4%-os kora-aranyadók 97 ft 70 krajval	2,955,729 23		Függőben lévő kihazsítási tőkek tartaléka	202,674 99
804,000 frinyi pesti magyar kereskedelmi bank 4%-os záloglevél 100 krajval	901,000 --		Díjlesztésközvetítőkre vonatkozó nyeresemények tartaléka	139 76
85,000 frinyi pesti magyar kereskedelmi bank 4%-os központi kölcsönkötv. 100 krajval	65,000 --		Talélesi csoportok számlája	74,881 97
81,000 frinyi kisbirtokok orsz. földhitelint. 4%-os zálogl. 100 krajval	486,000 --		Előre fizetett díjak 1899-1900. évekre	1,871 06
74,000 frinyi kisbirtokok orsz. földhitelint. 5%-os zálogl. 100 krajval	74,000 --		Fel nem vett nyeresemények 1897. évről	285 86
300,000 frinyi magyar takarékpénztárak központi jelzálogbankja 4%-os zálogl. 100 krajval	300,000 --		Kisirost biztosítások tartaléka	14,000 --
138,000 frinyi magyar orsz. közp. takarékpénztár 4%-os zálogl. 100 krajval	138,000 --		Viszontbiztosító intézetek és mások követelései	33,717 07
700,000 frinyi egyesült budapesti fővárosi takarékpénztár 4%-os záloglevél 100 krajval	420,000 --		1898. évi nyeresemény	730,868 87
29,400 frinyi magy. jelzálog-hitelb. 4%-os nyereseménykölcsön kötvénye 100 krajval	3,241 50			
Magyar jelzálog-hitelbank 4%-os kölcsön a darab nyereseményi egy 19 krajval	114 --			
270,000 frinyi magyar kir. államvasúti kölcsön 4%-os záloglevél 100 krajval	270,000 --			
2,442,400 frinyi Budapest fővárosi 4%-os kölcsönkötvények 100 krajval	2,442,400 --			
424,800 kor. n. é. Budapest fővárosi 4%-os kora-aranyadók 97 ft 70 krajval	206,400 --			
1,164,500 frinyi magyar kir. államvasúti kölcsön 4%-os kötvények 100 krajval	1,164,500 --			
350,000 frinyi magyar kir. államvasúti kölcsön 4%-os kötvények 120 krajval	235,250 --			
97,300 frinyi m. kir. keleti vasúti államkölcsön 5%-os aranykötvények 120 krajval	116,760 --			
199,700 frinyi magyar kir. 4%-os földhitelmentesítési kötvények 70 krajval	199,700 --			
6,885,200 frinyi magyar kir. halandói post. kárpótlanítási 4%-os kötvények 100 krajval	6,885,200 --			
Beszerzési költségek levonva és részekkel valóvali veszti díj. kötvény	73,750 --			
118,000 frinyi egyesített államadósság 4%-os papír. magy. lov. lejárt 100 krajval	120,000 --			
80,000 kor. n. é. osztrák 4%-os kora-aranyadók 101 ft 70 krajval	45,747 70			
517,321 Lira n. é. olasz 4%-os kora-aranyadók 60 krajval	225,254 98			
Talélesi csoportok értékpapírai: 72,700 frinyi m. kir. halu. jogkárt. 4%-os kötv. 100 krajval	71,844 00			
1898-ban esedékes kamatok	166,537 84			
Jelzálog-kölcsönök	187,391 84			
Kötvény-kölcsönök	116,167 --			
Viszontbizt. kötvény-kölcsönök	71,844 00			
A központ tartozása folyó számlán	224,834 06			
Vezér- és főigazgatók és mások tartozásai	468 55			
		38,621,196 72		

Budapest, 1898. é. december hó 31-én

Kacsvinszky János, elnököztető elnök

Az igazgatóság: báró Harkányi Frigyes, Jenei Lajos, Ormosy Vilmos, báró Schossberger Zsigmond, gróf Zichy Nándor.

Szendri Károly, díjaz. z. atá.

Gergely Tódor, a központi könyveszek. felk.

A fenti származásokat és mérlegeket megvizsgálva, azokat a törvényben és az alapszabályokban meghatározott elvek szerint készültnek és azok egyes tételeit a 26- és segédkönyvekkel teljesen megegyezőnek találjuk. Budapest, 1898. március hó 11-én.

A felügyelő bizottság: gróf Batthyány Géza, Hajós József, Jekelfalussy Lajos, László Zsigmond, báró Radvánszky Gémi

Szagtalan és nyomban száradó

Valódi Christoph-lakk kérendő

Ezen gyártmány tökéletesleg védve van

Christoph Ferenc SZOBAPALLO-FÉNYLAKK

Iselhető teszi, hogy a szobák a március alatti használatának, mivel a kellenetesen szag és a lassú, ragadós száradás, mely az olajfestékek és az olajlakkok sajátja, elkerültesse. Emellett a használati olyan egyszerű, hogy kiki maga végezheti a mázolást. A pallo nedves tárggyal feltörölhető, anélkül, hogy elvessze fényét. Még kell különös óvatosságra.

színezett szobapallo-fénymáz.
sárgasábrnát és mahagonibarnát, mely akár csak az olajfesték földi be a pallót a egyttal fényt is ad. Ezért egyaránt alkalmazható régi vagy új pallóra. Teljesen betód minden föltöt, korábbi mázolást stb; van azután

iszta fénymáz (színezetlen)
új pallókra és parketre, mely csupan fényt ad. Különösen parketre a olajfestékek mar bentmarad egészen új pallóra való. Csak fényt ad, onnélfogva nem földi el a famasutrat.

Postacomag, körülbelül 35 négyzet méter (két közepmagyág) szobára való 5 frt. 90 sz., vagy 90 márká.

A közvetlen megrendések minden városban, ahol rakktárak vannak, ide küldendők. Mutatványok és prospectusok ingyen és bérmentve küldetnek. A bevásárlási listék jól vigyázzon a cégre a gyári jogra, mivel az a több mint 1850 éve létező gyártmányt sokféle utanozzak és hamisítják, s sokkal rosszabb, a gyakran a célnak meg nem felelő minőségben hozták forgalomba.

Christoph Ferenc,
A valódi szobapallo-fénylakk leltalója és egyedüli gyártója,
Praha, K. Berlin.
Zürich 3-7 701

Csáktornyan: Gráner Testvéreknel.

zők oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legfőbbtel igérőnek becsáron alul is el fognak adatni. 755


Amenyiben az elárverezendő ingósá-

gokat mások is le és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t-cz. 120 § értelmében ezek javára is elrendeltetik. 780

Kelt Perlatkon, 1899. évi márcz. 26-án.

Sós Frigyes kir. bir. végrehajtó.

Clayton & Shuttleworth
mezőgazdasági gépjárművek Budapest 68. sz.
Ahol a legújultovább arak mellett ajánlatnak:



Locomobill és gőzcseplőgép-készletek
Irodaház Járárgy-cseplőgép-ek, láber-cseplők, isztató-rossák, kombórossák, kazalók, és aratógép-ek, sémányútok, boronák.

Columbia-Drill
A legújabb sorvetőgép-ek, szesekavatók, repénygép-ek, kukorica-robotok, dírtatók, öfő-malmok, egytemes acél-cékek.

Lincolni térszárnyarunk a világ legnagyobb locomobill- és cseplőgép-gyára.
Készletek aratógép-ek, káró- malmok, dírtatók, öfő-malmok, egytemes acél-cékek.

2- és 3-vasaló ekek és minden egyéb gazdasági gépek.

Kérje
The Continental
a Bodega Company
olághírű spanyol és portugál borait

**Sherry
Portbor
Malaga
Madeira
Tarragona stb.**

Kaphatók az összes finomabb fűszer és esemege kereskedésekben, valamint poharaként az előkelőbb szállodák, kávéházak és vendéglőkben.

Saját fiók: **Budapest**
csakis: **W. Kossuth-Lajos és Uynilág utca sarkán, a Gentry-Casínoval szemben.**

4276. 4277. 4523. 4660. sz.
tkv. 1898.

Hirdetmény.

Nagyfalu 128. II-ik hegykerületi Rimsesák 397. V-ik hegykerületi Oskolahegy 767. 191. és V-ik hegykerületi Lapáthegy 334. sz. telekkönyve birtokszabályozás következtében az 1869. évi 257.9 sz. szabályrendeletre képest átalakították és azzal egyidejűleg mindazon ingatlanokra nézve, a melyekre az 1886. évi XXIX. és 1889. XXXVIII. és 1891. évi XVI. t-czikkel a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik az 1892. évi XXIX. t-czikben szabályozott eljárás a tkvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan fogantatottak.

E czélból az átalakítási munkálatok hitelesítése és a helyszíni eljárás Nagyfalu községben 1899. évi május hó 1-től 27-ig, II-ik hegykerületi Rimsesák községben május hó 29-től június hó 9-ig, Oskolahegy községben június hó 10-től 19-ig, és Lapáthegy községben június hó 20-tól július hó 8-ig, fog kezdődni s folytatódni.

Ennélfogva felhivatnak:

1. Az összes érdekelték, hogy a hitelesítési tárgyaláson személyesen vagy meghatalmazott által jelenjenek meg, és az új telekkönyvi tervezet ellen natalani észreveteleiket annál bizonyosabban adják elő, mert a régi telekkönyv végleges átalakítása után a téves átvezetésből eredhető kifogásokat jóhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik.
2. Mindazok, kik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, de telekkönyvi bekeblzésre alkalmas okirataik nincsenek, hogy az átíratásra az 1886. XXIX. t-cz. 15. 18. és 1889. évi XXXVIII. t-cz. 5. 6. 7. és 8. §§-ai értelmében szükséges adatokat megszereznii iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött előtt igazolják, avagy oda hassanak, hogy az átruházó telekkönyvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a kiküldött előtt szóval ismerje el, és a tulajdonjog bekeblzésére engedélyét nyilvánítsa, mert különben jogaikat ezen az uton nem érvényesíthetik és a bélyeg és illeték elengedési kedvezménytől is elesnek.
3. Azok, kiknek javára lényeg már megszűnt követelésre vonatkozó zálogjog vagy megszűnt egyéb jog van nyilvánkönyvileg bejegyezve, ugyszintén az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlesztés kérelmezzék, illetve hogy törlési engedély nyilvántartása végett a kiküldött előtt jelenjenek meg, mert ellenesetben a bélyementesség kedvezményétől elesnek.

A kir. járásbírósg mint tkvi hatóság.
Csáktornyan, 1899. évi márczius hó 8-án.

Kollarits
kir. aljbíró.

767 3-3

97. sz. v. 1897.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a perlatki kir. jbróság 1898. évi V. 470 L. számú végzése kövkeztében Zakál Henrik csáktornyai ügyvéd által képviselt a muraközi lakarepénztár javára Furd Tamás domásineczzi lakos ellen 115 frt s jár. erejéig 1899. évi január hó 21-én fogantatott kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 500 ftra becsült kövkeztendő ingóságok u. m.: 2 ló nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a perlatki kir. járásbírósg 98. V. 470 2. számú végzése folytán 115 frt főkekövetelés, ennek 1898. évi szept. hó 12. napjától járó 6% kamatai 1/3% váltó díj és eddig összesen 17 frt 57 krban bíróilag már megállapított költségek erejéig a helyszínen, vagyis Domásineczzen leendő eszközésére

1899. évi ápril hó 8. napjának délutáni 3 óraja határidőül kitűzetik és ahhoz a vemii számdé-



Zacherlin

Valódi csakis üvegekben!

(„Zacherl“ névvel.)

Legbiztosabb szer minden kártékony féreg ellen.

Kapható:

Csáktornya: Özv. Gönczné gyógyszer.	Aló-Lendván: Fuss Nándor.	Perlakon: Kramarits Viktor.	Polstrau: Max Robic.
„ Gráner Testvéreknél.	„ Freyer Fülöp.	„ Sosterics Pál.	
„ Heinrich Miksa	„ Arnstein Benő.		
„ Todor Róza	„ Freiyer Lipót.		
„ Strahia Testvéreknél.			

781 1—8

PSEPHOFER J. vértisztító labdaccai,

ezelőtt általános labdaccsok név alatt; mely utóbbi nevet teljes joggal megérdemlik, mivel csakugyan alig létezik betegség, melyben ezen labdaccsok csodás hatásukat észerszeresen be nem bizonyították volna.

Évtizedek óta ezen labdaccsok általános elterjedésnek örvendenek és alig van család, melyben ezen kitűnő háziszertől készlet nem volna találató. Számtalan orvos által ezen labdaccsok háziszertül ajánlottak minden oly bajknál, melyek a rossz emésztésből és székrekedésből erednek, mint epe-zavarok, májbajok, kólika, vértelulások, aranyér, béltétlenség s hasonló betegségeknek. Vértisztító tulajdonságuknál fogva kitűnő hatással vannak **széregényesség** s az abból eredő bajknál is: így **székprnáál**, idegességől származó **tejfájásoknál** stb. Ezen vértisztító labdaccsok oly könnyen hatnak, hogy a legeszkélyebb fájdalmat sem okozzák és ennek folytán még a leggyengébb gyének, de még gyermekek által is bevehetőek.

Ezen vértisztító labdaccsok csakis a **Pserhofer J.-féle az „Arany birodalmi almához“** címzett **gyógyszertárban** Búcsben, I., Singer-strasse 15. sz. aj. készítettnek valódi minőségben s egy 15 szem labdaccsot tartalmazó doboz ára 21 kr. Egy csomag, melyben 6 doboz tartalmazatik, 1 frt 05 krba kerül. Az összeg előzetes beküldésénél bérmentes küldéssel együtt 1 csomag 1 frt 25 kr., 2 csomag 2 frt 30 kr., 3 csomag 3 frt 35 kr., 4 csomag 4 frt 40 kr., 5 csomag 5 frt 20 kr., és 10 csomag 9 frt 20 krba kerül.

NB. Nagy elterjedésük következtében ezen labdaccsok a legkülönfélébb nevek és alakok alatt utánoztatnak; ennek következtében képték **csakis** Pserhofer J.-féle vértisztító labdaccsokat követetni és csakis azok tekinthetők valódiaknak, melynek használati utasítása a Pserhofer J. névaláírással, fekete színben és minden egyes doboz fedele ugyanazon aláírással, vörös színben van ellátva.

A számtalan hálaíratból, melyet a labdaccsok fogyasztói a legkülönbözőbb és legnehezebb betegségek után egészségük visszaszerése folytán hozzának intéztek, ezen helyen csakis néhányat említnék azon megjegyzéssel, hogy mindenki, ki ezen labdaccsokat egyszer használta, meg van győződve, azokat tovább fogja ajánlani.

Tisztelt Pserhofer ur! Köln, 1883. ápril hó 30-án. Legyen oly szives és küldjön nekem ismét 5 tükereket az ön felülmulhatatlan vértisztító labdaccsaiból utánvéttel. Fogadjon ez uton is a legmélyebb köszönetemet labdaccai csodahatásáért. Maradok teljes tisztelettel. **Pawlistik Ferencz, Köln, Lindenthal.**

Tekintetes ur! Hrasche, Földnik mellett, 1887. szept. hó 12-én. Isten akarata volt, hogy az ön labdaccai kezem közé kerültek, melyeknek hatását ezennel megírom. En gyermekágyban meghűltem olyannyira, hogy semmi munkát sem voltam többé képes végezni és bizonyára már a holtak közt volnék, ha az ön csodálatra méltó labdaccai engem nem mentettek volna meg. Az Isten áldja meg önt ezért ezerszer. Nagy bizalmam van, hogy ezen labdaccsok engem is tökéletesen ki fognak gyógyítani, a mint már másoknak is egészségük visszaszerésére segítségül szolgáltak. **Knitcz Teréz.**

Mélyen tisztelt ur! Bécs-Ujhely, 1887. nov. 9-én. A legforróbb köszönetemet mondok ezennel önnek 60 éves nagyéném nevében. Az illető 5 éven át szenvedett gyomorhurutban és vízkórságban, már életét

Bernhardi alpesi-fü lipueur Bernhard W. O.-tól Bregenzben. 1/4 üveg 2 frt 60 kr., 1/2 üveg 1 frt 40 kr., 1/4 üveg 70 kr.

Amerikai köszvénykenőcs, gyors és biztos hatású. legjobb szer minden köszvényes és csuzos bajok, u. m.: gerinczagybantalom, tagszagatás, ischiás, migraine, ideges fogfájás, főfájás, fülzaggatás stb. ellen 1 frt 20 kr.

Angol csodabalszam Pserhofer J.-től egy üveg 50 kr.

Fagybalszam, Pserhofer J.-től. Évek óta a fagyos tagokra és minden idült sebre, mint legbiztosabb szer elismerve. 1 köcsög 40 kr. Bérmentve 65 kr.

„Stoll“-féle Kolapraparatumok, kitűnő szer gyomor és bélbetegségeknek.

Kola-elixir vagy bor, 1 liter 3 frt, fél liter 1 frt 60 kr., 1/4 liter 85 kr.

Golyva-balszam, Pserhofer J.-től kitűnő szer golyva ellen, 1 üveg 40 kr., bérmentve 65 kr.

Élet-esszencia, (prágai csöppek), Pserhofer J.-től, megrontott gyomor, rossz emésztés és mindenemű altesti bajok ellen kitűnő háziszert. 1 üveg 22 kr. 12 üveg 2 frt.

Utifüvedv, Pserhofer J.-től, egy ált. ismert kitűnő háziszert hurut, rekedtség, górcsós köhögés stb. ellen. 1 üvegecske 50 kr., 2 üveg bérmentve 1.50.

Tannochinin hajkenőcs, Pserhofer J.-től. Évek hosszu sora óta valamennyi haj-növesztő szer közt orvosok által a legjobbnak elismerve. Egy elegáns nagy szelencével 2 frt.

Általános tapasz, Stenbel tanártól. Útés és szúrás által okozott sebeknél, mérges dagasztóknál, ujkkakác, sebes vagy gyulladt mell vagy más ily lojoknál, mint kitűnő szer len kipróbálva. 1 tégel 50 kr. Bérmentve 75 kr.

Általános tisztító-só, Bullrich A. W.-tól. Kitűnő háziszert a rossz emésztés minden következményeivel u. m. főfájás, széklet, gyomorgörcs, gyomorhív, aranyér, dugulás stb. ellen. Egy csomag ára 1 frt.

Ezen itt felsorolt készítményeken kívül az osztr. lapokban hirdett összes bel-és külf. gyógyszerészeti különlegességek raktáron vannak és a készletben netán nem levők gyorsan és olcsón megszerethetnek. Postai megrendések a leggyorsabban eszközölthetnek, ha a pénzüsség előre beküldetik; nagyobb megrendések utánvéttel küldetnek.

Valódiaknak csak azok tekinthetők, melyek használati utasítása a Pserhofer J. névaláírással és minden egyes doboz fedele ugyanazon aláírással vörös színben van ellátva. Védeje védjege által. Védjege utánzása szigorúan büntetetik.

PSEPHOFER J.

gyógyszerész, „zum goldenen Reichsapfel“ Wien I. Singerstrasse 15.

740 4 6